

**Η Αποικιακή Εξάπλωση (Δ1)**

**1. Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της Στήλης Α' με τις σωστές πληροφορίες στη Στήλη Β'.**

| Στήλη Α'                                    | Αντιστοίχιση | Στήλη Β'                                                                     |
|---------------------------------------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Αίτια μετανάστευσης Ελλήνων              | 1.           | α. Έμποροι, Κάπηλοι                                                          |
| 2. Τον 8ο αιώνα οι Έλληνες μετακινούνται... | 2.           | β. εύρεση καλλιέργησιμης γης, προμήθεια σιδηρομεταλλεύματος, λόγοι πολιτικοί |
| 3. Αποτελέσματα αποικισμού                  | 3.           | γ. Μεσόγειος, Εύξεινος Πόντος                                                |
| 4. Ανάπτυξη οικονομικών κλάδων              | 4.           | δ. Απάνεμο λιμάνι, εύφορη ενδοχώρα                                           |
| 5. Κριτήρια επιλογής τόπου για την αποικία  | 5.           | ε. Διεύρυνση πνευματικών οριζόντων, δημιουργία νέων επαγγελμάτων.            |

**Η Πόλη-Κράτος και η εξέλιξη του πολιτεύματος (Δ2)**

**1. Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της Στήλης Α' με τις σωστές πληροφορίες στη Στήλη Β'.**

| Στήλη Α'                                   | Αντιστοίχιση | Στήλη Β'                            |
|--------------------------------------------|--------------|-------------------------------------|
| 1. Η διάσπαση φυλετικού κράτους οδήγησε... | 1.           | α. Συνοικισμός                      |
| 2. Πυρήνας της πόλης-κράτους               | 2.           | β. στη δημιουργία της πόλης-κράτους |
| 3. Ακρόπολη                                | 3.           | γ. Σπίτια, μαγαζιά                  |
| 4. Κάτω και γύρω από την ακρόπολη          | 4.           | δ. Ναοί, δημόσια κτίρια             |
| 5. Ύπαιθρος                                | 5.           | ε. Γεωργοί, κτηνοτρόφοι             |

**Η Σπάρτη (Δ3)**

**1. Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της Στήλης Α' με τις σωστές πληροφορίες στη Στήλη Β'.**

| Στήλη Α'      | Αντιστοίχιση | Στήλη Β'                                           |
|---------------|--------------|----------------------------------------------------|
| 1. Σπαρτιάτες | 1.           | α. Πόλη αντίπαλη της Σπάρτης                       |
| 2. Περίοικοι  | 2.           | β. Δωριείς                                         |
| 3. Είλωτες    | 3.           | γ. Οι παλιοί κάτοικοι που έγιναν δούλοι            |
| 4. Άργος      | 4.           | δ. Ασχολήθηκαν με το εμπόριο                       |
| 5. Μεσσήνιοι  | 5.           | ε. Τους υπέταξαν έπειτα από πολέμους οι Σπαρτιάτες |

**2. Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της Στήλης Α' με τις σωστές πληροφορίες στη Στήλη Β'.**

| Στήλη Α'        | Αντιστοίχιση | Στήλη Β'                                                           |
|-----------------|--------------|--------------------------------------------------------------------|
| 1. Βασιλιάς     | 1.           | α. Είχαν την ουσιαστική εξουσία                                    |
| 2. Πέντε έφοροι | 2.           | β. Υπήρχαν δύο στη Σπάρτη                                          |
| 3. Γερουσία     | 3.           | γ. Τα μέλη της ήταν άνω των εξήντα ετών                            |
| 4. Απέλλα       | 4.           | δ. Λαϊκή συνέλευση                                                 |
|                 |              | ε. Υπεύθυνοι για την άμυνα και τις εξωτερικές σχέσεις του κράτους. |

**Η Αθήνα: από τη βασιλεία στην αριστοκρατία (Δ4)**

**1. Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της Στήλης Α' με τις σωστές πληροφορίες στη Στήλη Β'.**

| Στήλη Α'  | Αντιστοίχιση | Στήλη Β'                        |
|-----------|--------------|---------------------------------|
| 1. Θησέας | 1.           | α. Προσπάθησε να γίνει τύραννος |

|                  |    |                                                     |
|------------------|----|-----------------------------------------------------|
| 2. Κυλώνειο άγος | 2. | β. Ο τελευταίος βασιλιάς της Αθήνας                 |
| 3. Κόδρος        | 3. | γ. Ένωσε την Αθήνα σε ενιαίο κράτος                 |
| 4. Κύλωνας       | 4. | δ. Η θανάτωση των υποστηρικτών του Κύλωνα σε βωμούς |
| 5. Δράκοντας     | 5. | ε. Κατέγραψε τους νόμους της Αθήνας                 |

**2. Δίπλα σε κάθε περίοδο λόγου γράψτε Σωστό αν ισχύει ή Λάθος αν δεν ισχύει.**

| Περίοδοι Λόγου                                                   | Σωστό/Λάθος |
|------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1. Τα Παναθήναια ήταν γιορτή.                                    |             |
| 2. Οι Αθηναίοι ήταν Δωριείς.                                     |             |
| 3. Ο Κύλωνας έγινε τύραννος έπειτα από εξέγερση.                 |             |
| 4. Η Αττική είχε πλούσιο έδαφος.                                 |             |
| 5. Οι έμποροι και οι βιοτέχνες απειλούσαν τη δύναμη των ευγενών. |             |

**ΑΘΗΝΑ: Πορεία προς τη Δημοκρατία (Δ5)**

**1. Δίπλα σε κάθε περίοδο λόγου γράψτε Σωστό αν ισχύει ή Λάθος αν δεν ισχύει.**

| Περίοδοι Λόγου                                                                | Σωστό/Λάθος |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1. Οι Αθηναίοι επέλεξαν τον Σόλωνα για να τους λύσει τα προβλήματα.           |             |
| 2. Ο Σόλωνας τάχθηκε υπέρ της διατήρησης των χρεών.                           |             |
| 3. Ο Πεισίστρατος ήταν τύραννος.                                              |             |
| 4. Ο Κλεισθένης θεμελίωσε τη Δημοκρατία.                                      |             |
| 5. Ο εξοστρακισμός σκοπό είχε την προστασία της Δημοκρατίας από την τυραννία. |             |

**2. Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις στο πλαίσιο.**

|                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------|
| Δήμου, καταγωγή, φυλών, δημοκρατικό, δέκα, συγγένεια, Πεντακοσίων |
|-------------------------------------------------------------------|

Οι δημοκρατικοί, με αρχηγό τον Κλεισθένη προχώρησαν σε ενέργειες που θεμελίωσαν το ..... πολίτευμα. Σημαντικό μέτρο ήταν η δημιουργία δέκα....., των οποίων τα μέλη προέρχονταν από διαφορετικές περιοχές της Αττικής. Έτσι έπαψαν η..... και η..... να παίζουν ρόλο στην πολιτική ζωή της Αθήνας. Ένα άλλο μέτρο ήταν η αύξηση της βουλής κατά 100 μέλη (Βουλή των.....). Για να προστατεύσει τους πολίτες από τον κίνδυνο αύξησης της δύναμης του πολέμαρχου στρατηγού, αύξησε τον αριθμό των στρατηγών σε..... Κυρίαρχο σώμα έγινε πλέον η Εκκλησία του....., στην οποία λαμβάνονταν οι πιο σοβαρές αποφάσεις.

**Δ6 : ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΔΕΣΜΟΙ**

**1. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις-φράσεις της Στήλης Α με τις αντίστοιχες της Στήλης Β:**

| Στήλη Α                                 | Αντιστοίχιση | Στήλη Β                         |
|-----------------------------------------|--------------|---------------------------------|
| 1. Ολυμπιακοί Αγώνες                    | 1.           | α. Λοξίας                       |
| 2. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ξεκίνησαν...    | 2.           | β. Στεφάνι από αγριελιά         |
| 3. Βραβείο στους Ολυμπιακούς Αγώνες.    | 3.           | γ. Γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια |
| 4. Απόλλων (στους Δελφούς)              | 4.           | δ. 776 π.Χ.                     |
| 5. Ενώσεις πόλεων (γύρω από το μαντείο) | 5.           | ε. Αμφικτιονίες                 |

**Δ7: ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΝΤΑΙ**

1. Να σημειώσετε Σωστό ή Λάθος δίπλα σε κάθε περίοδο λόγου:

| Περίοδοι Λόγου                                                                                | Σωστό/Λάθος |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1. Η Ιωνική Επανάσταση τελείωσε με νίκη των Ελλήνων.                                          |             |
| 2. Τους Έλληνες της Ιωνίας βοήθησαν μόνο οι Αθηναίοι και οι Ερετριείς.                        |             |
| 3. Επικεφαλής της εκστρατείας των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα ήταν ο Δάτης και ο Αρταφέρνης. |             |
| 4. Στο Μαραθώνα πολέμησαν μόνο δέκα χιλιάδες Αθηναίοι.                                        |             |
| 5. Στη μάχη του Μαραθώνα νίκησαν οι Αθηναίοι και οι Πλαταιείς.                                |             |

**Δ8: Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ**

1. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις-φράσεις της Στήλης Α με τις αντίστοιχες της Στήλης Β:

| Στήλη Α                       | Αντιστοίχιση | Στήλη Β                                                  |
|-------------------------------|--------------|----------------------------------------------------------|
| 1. Συνέδριο Ισθμού (481 π.Χ.) | 1.           | α. 480 π.Χ. μάχη                                         |
| 2. Θερμοπύλες                 | 2.           | β. Οι Έλληνες αποφάσισαν να ενωθούν εναντίον των Περσών. |
| 3. Σαλαμίνα                   | 3.           | γ. 480 π.Χ. ναυμαχία                                     |
| 4. Πλαταιείς                  | 4.           | δ. 479 π.Χ. ναυμαχία                                     |
| 5. Μυκάλη                     | 5.           | ε. 479 π.Χ. μάχη                                         |

**ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ**

1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση (μία είναι σωστή):

|                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ο Σόλων ήταν ένας:</b><br>α. από τους δέκα στρατηγούς<br>β. από τους δύο βασιλιάδες<br>γ. από τους τυράννους<br>δ. από τους επτά σοφούς                                                                                                     | <b>Τη Δημοκρατία θεμελίωσε:</b><br>α. ο Περικλής<br>β. ο Κλεισθένης<br>γ. ο Σόλων<br>δ. ο Πεισίστρατος                                     | <b>Στη Σπάρτη υπήρχαν:</b><br>α. δύο βασιλιάδες<br>β. ένας βασιλιάς<br>γ. δέκα στρατηγοί<br>δ. πέντε στρατηγοί                                                                      |
| <b>Η Αθήνα είχε (σωστή σειρά):</b><br>α. βασιλεία, αριστοκρατία, τυραννία, δημοκρατία<br>β. δημοκρατία, αριστοκρατία, τυραννία, βασιλεία<br>γ. τυραννία, αριστοκρατία, βασιλεία, δημοκρατία<br>δ. βασιλεία, δημοκρατία, τυραννία, αριστοκρατία | <b>Στο β αποικισμό οι Έλληνες πήγαν:</b><br>α. στη Μ. Ασία<br>β. στη Β. Αφρική<br>γ. στην Ιταλία<br>δ. σε όλη τη Μεσόγειο και τον Ε. Πόντο | <b>Οι Έλληνες στα αρχαϊκά χρόνια:</b><br>α. πολεμούν με τη βασιλική πτέρυγα<br>β. πολεμούν με τον αριστοκρατικό λόχο<br>γ. με τη δημοκρατική παράταξη<br>δ. με την οπλιτική φάλαγγα |
| <b>Οι αριστοκράτες είχαν πλούτο:</b><br>α. από το εμπόριο<br>β. από τα ορυχεία<br>γ. από τη θάλασσα<br>δ. από τη γη                                                                                                                            | <b>Στην ολιγαρχία ο πλούτος προέρχεται:</b><br>α. από το εμπόριο<br>β. από κληρονομιά<br>γ. από τον πόλεμο (λάφυρα)<br>δ. από τη γη        | <b>Στην τυραννία κυβερνά(ν):</b><br>α. δύο<br>β. τρεις<br>γ. ένας<br>δ. όλοι                                                                                                        |

Γράψτε τους ορισμούς των λέξεων: β αποικισμός, οπλιτική φάλαγγα, πέντε έφοροι, κυλώνειο άγος, σειςάχθεια, Ελλανοδίκες, Πυθία, Ιωνική Επανάσταση, Συνέδριο στον Ισθμό.

[illegible]